

ЗАТВОРНИЧЕСКО ПРАВО

Последни новини и информация за нашите другари в затвора

В ТОВА ИЗДАНИЕ

Процесуален аспект на предсрочното освобождаване	СТР 1
Подсъдност. Състав на съда. Участници в производството.	СТР 4
Съдебно заседание	СТР 6
Доказателствен процес	СТР 8
Обжалване. Изпълнение на съдебния акт	СТР 9
Съдебна практика по чл. 437 от НПК	СТР 10
Незаконосъобразни действия и бездействия в Затвора София	СТР 16
Сигнал	СТР 20

Процесуален аспект на предсрочното освобождаване

от Светломир Нешков, зам.-председател на Българско затворническо сдружение

Въведение

Предсрочното освобождаване /ПО/ по своята правна същност представлява освобождаване от изтърпяване на останалата част от наказанието, определено с влязла в сила присъда. То не е замяна на един наказателен режим с друг, а слага край на наказателно-изпълнителното взаимодействие. Макар и да не отменя или изменя присъдата, ПО сменя ограничителните мерки, наложени на осъдения във връзка с наказателното въздействие.

Условно Предсрочно Освобождаване /УПО/ представлява изменение в наказателно-правното положение на осъдения, което се постановява с нов съдебен акт. То е в резултат на провеждане на регламентирано в НПК производство.

Характеристика на производството по чл. 437 от НПК

Производството по ПО е едно от производствата във връзка с изпълнение на наказанията. Наказателното изпълнение не е част от наказателния процес, а предполага окончателно приключил процес. Следва да се прави и ясно разграничение между действията по привеждане в изпълнение. При ПО се разглежда въпрос във връзка с изпълнение на присъдата, като се преценява наличието или липсата на предпоставки за промяна на положението на осъдения. ПО не може да се отнесе към дейността по привеждане в изпълнение на влязлата в сила присъда. Предпоставките за ПО може да възникнат и възникват след като е започнало изпълнението на наказанието.

Едновременно с това, правните последици, които настъпват при ПО се отнасят до наказателното изпълнение, а не до влязлата в сила присъда. Производството по ПО не се превръща и не може да се превърне в наказателнопроцесуално производство. Стадият на изпълнение на влязлата в сила присъда не е стадий за проверка на присъдата и не може да се използва като средство за отстраняване на закононарушенията допуснати при постановяване на присъдата.

Касае се обаче за производство пред съд и това е така понеже редът, по който се решават въпросите по наказателното изпълнение се свързва със засилени гаранции за защита на държавните и обществени интереси, както и с правата и законните интереси на осъдения. Но това не означава, че се касае до част от

наказателния процес. Сложността и естеството на тези въпроси, свързани с ПО безусловно изисква да се разглеждат и решават в една процедура, която създава необходимите гаранции както за обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата, така и за защита на правата и законните интереси на осъдения. Тази дейност не е наказателно процесуална, защото наказателният процес вече е приключил, макар и съдът да се „намесва“ в наказателното изпълнение.

Процедурата за ПО е регламентирана в Глава тридесет и пета – Раздел първи от НПК. Във времето са настъпили промени, свързани с оправомощените да инициират процедурата лица съдържанието на сезиращия съда документ и неговите приложения, кръга на участващи лица, кръга доказателствени източници, подлежащи на обсъждане с оглед на оценката за поправяне на осъдения, възможността за обжалване на определението, с което се произнася съда.

Съществени изменения в НПК са направени през 2017 г. /Д.В. бр. 13/2017 г./ и те са в съответствие със залегналото в Препоръка *Рес (2003) 22* на Комитета на Министрите на държавите-членки относно Условното Освобождаване (освобождаването под гаранция). По отношение на процесуалните насоки в посочената Препоръка е формулирано следното:

- Решенията за предоставяне, отлагане или отмяна на "Условното Освобождаване", както и за налагане или промяна на условията и мерките, свързани с тях, следва да бъдат предприети от органи, установени със закон в съответствие с процедури, обхванати от следните гаранции:

а) Осъдените лица трябва да имат право да бъдат изслушани лично и да бъдат подпомагани в съответствие със закона;

б) Органът за вземане на решения следва да обмисли внимателно всички елементи, включително изявления, представени от осъдените лица в подкрепа на техния случай;

в) **Осъдените лица следва да имат адекватен достъп до досиетата си;**

г) В решенията трябва да са посочени основанията за това и да бъдат уведомени писмено.

- Осъдените лица следва да могат да подадат жалба до висшестоящ, независим и безпристрастен орган за вземане на решения, учреден със закон, срещу

същността на решението, както и срещу неспазване на процесуалните гаранции;

- На разположение следва да бъдат също и процедури за подаване на жалби по отношение на изпълнението на „Условно Освобождаване“.

Основните промени (с Д.В. бр. 13/2017 г.) в регламента на процедурата са в няколко насоки:

- Предоставяне на възможност на всеки осъден на лишаване от свобода да постави въпрос за предсрочното си освобождаване пред независим и безпристрастен съд;
- Ориентиране на предмета на доказване в производството към оценката за „поправяне“ на осъдения, като в „доказателствата за поправяне“ се изисква включване на източници, отразяващи всички възможни проявления на осъдения при изтърпяване на наказанието.

В принципен план следва да се отбележи, че съществуват два вида уредба на УПО:

- „Система за дискреционно освобождаване“, включваща изтърпяване на минимален срок (определен в абсолютни стойности и/или отнасяне към част от присъдата) и преценка на определени критерии, според които трябва да бъде предоставено на осъдения освобождаване;
- „Система за задължително освобождаване“, според която осъдените могат да бъдат освободени по право по силата на изтърпяване на фиксиран период, определен в абсолютни стойности и/или отнасяне към част от присъдата.

Нашият законодател е възприел „дискреционната“ система като е предоставил преценката на установените в закона предпоставки за допускане на ПО на съда.

В тази връзка, като обща бележка следва да бъде посочено възприетото в мотивите на законопроекта за ИДЗИНЗС, според който молбата за предсрочното освобождаване следва да се разгледа от независим и безпристрастен съд. Изискването за независим и безпристрастен съд и правото на всяко лице, срещу което има наказателно обвинение делото му да бъде разгледано от такъв съд е един от аспектите на справедливостта на процеса по смисъла на чл. 6 от ЕКПЧ. В този смисъл, това изискване се отнася

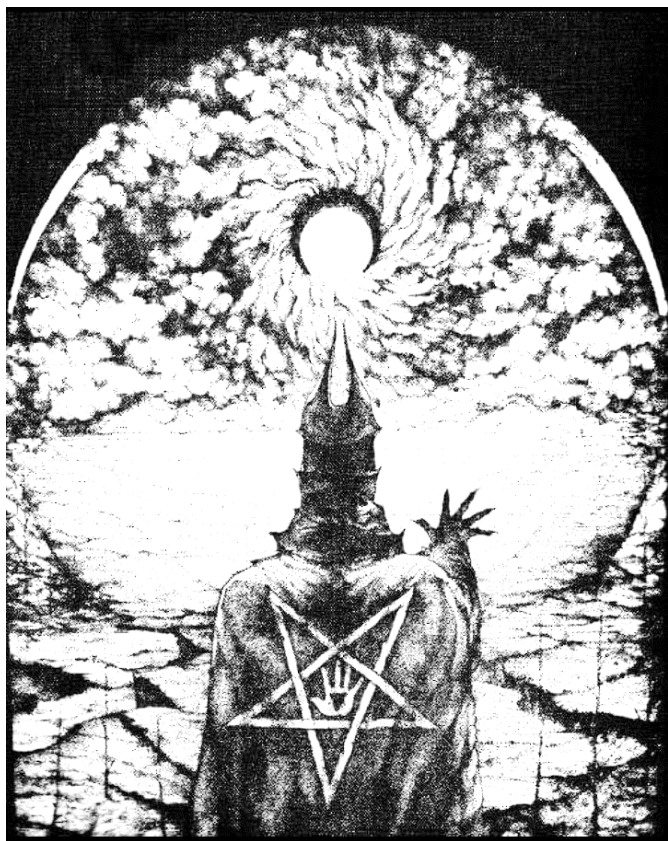
до същинското съдебно производство, в хода на което се решават въпросите за виновността и наказването на подсъдимия и очевидно не може да се разпростре върху производство, което е свързано с изпълнението на присъдата. При все това, обаче, обсъжданото понятие на първо място има еднакво значение, независимо дали се касае за производство по същество на обвинението или до друго такова.

На второ място, след като става въпрос за процедура, осъществявана от съда, този съд несъмнено следва да отговаря на критериите за независимост и безпристрастност, доколкото е призван, след като се запознае с всички данни за поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието, да вземе решение дали осъденият вече се е поправил и изтърпяването на остатъка от наказанието не е необходимо за постигане на неговите цели.

„Съдът“ се характеризира с материалния смисъл на думата със своята съдебна функция – т.е., разрешаване на всички въпроси, предоставени в неговата компетентност върху основата на правни норми и след процедура, предварително описана и проведена по установения ред. Основните изисквания са съдът да е създаден в съответствие със закон (общо и по-конкретно дело); да е независим (за това се преценява процедурата за назначаването на членовете на органа, съществуването на гаранции срещу осъществуване на натиск върху тях, дали притежава този орган външни атрибути на независимост), което в България е доста трудна задача; да е безпристрастен (съдът да не е пристрастен по отношение на решението, което следва да вземе, да не си позволява да бъде повлиян от информация извън съдебната зала, от общественото мнение, от какъвто и да е натиск, а

да основава мнението си върху обективните аргументи, представени в хода на процеса) – също много трудна задача, дори бих казал **неосъществима**.

Подсъдност. Състав на съда. Участници в производството.

Процесуалните въпроси, които се поставят и са обобщени по-долу са изведени от изследвани съдебни актове.

Съдебното производство, съобразно законовия регламент, се образува по инициатива на окръжния прокурор, на военния прокурор по местоизпълнение на наказанието, на началника на затвора и/или на осъдения на лишаване от свобода – чл. 437 от НПК.

В чл. 171, ал. 1, 3 от ЗИНЗС е разписано правомощие на наблюдателната комисия по чл. 170 от ЗИНЗС да направи предложение за ПО пред началника на затвора.

Възможността осъденият да поиска ПО е въведена с измененията с Д.В. бр. 13/2017 г. Според мотивите на законопроекта за ИДЗИНЗС, с предоставяне на правото на осъдения да сезира съда след изтичане на определен период ще се постигне, от една страна, осигуряване на достъп до съда на всеки осъден при определени предпоставки и съответно много по-голям стимул за всеки да участва в ресоциализационни програми, които следва да бъдат организирани от

пенитенциарната администрация, **но такива практически изобщо не се организират!**

Съответно, следва да се повиши и процентът на онези, при които програмите ще дадат резултат и престъпните им нагласи ще бъдат променени.

Компетентен да направи предложение е и окръжният прокурор по местоизтърпяване на наказанието лишаване от свобода. То се определя съобразно седалището на затвора (а не според местонахождението на затворническото общжитие, създадено към затвора) – чл. 41 от ЗИНЗС.

След измененията на НПК (Д.В. бр. 13/2017 г.), компетентен да направи предложение за ПО е и началникът на затвора, в който е настанено и търпи наказание лишаване от свобода лицето. Той действа като едноличен орган, след като с измененията е отпаднала ролята на Комисията по чл. 73 от ЗИНЗС. Такова предложение би следвало да бъде оставено без уважение.

Когато предложението се прави от оправомощените органи, „съответният орган, който прави предложение за УПО трябва да има убеждение, че всички предвидени в закона предпоставки за УПО са налице“. В НПК не са поставени изисквания към предложението или молбата. Когато инициативата за производството изхожда от прокурора или от началника на затвора, освен идентифициране на осъденото лице, посочване на обстоятелствата във връзка с изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, е необходимо да бъдат изложени фактическите основания и мотиви, че са налице условията за допускане на ПО.

Без съмнение, задължително условие за образуване на производство пред съда е прилагане към предложението на посочените в чл. 437, ал. 3 от НПК документи. Прегледаните съдебни актове не могат да послужат да се направи извод дали съдът осъществява контрол върху съдържанието на предложението и може ли то да доведе до отказ да се образува производство. Изглежда, че само ако към предложението не са приложени изискуемите документи, е налице основание за отказ да се образува производство и предложението следва да се върне на подалия го субект за окомплектоване.

Няма също така изисквания към съдържанието на молбата за осъденото лице. За достатъчно може би следва да се приеме то да посочи съда, до който я адресира, както и да обективира искането си за предсрочно освобождаване чрез началника на затвора, съобразно предписаното в чл. 437, ал. 2, изр. 2 от НПК. Това изискване не е случайно, защото затворническата администрация следва да я комплектова с необходимите документи,

подлежащи на преценка в съдебното производство.

Също така е предвидено задължение на началника на затвора да даде становище по молбата. Видно от съдебната практика, подаването на молбата от осъдения директно до компетентния съд има за последица или отказ да бъде образувано производство, или прекратяване на образуваното наказателно частно дело /НЧД/ и изпращане на молбата на началника на затвора за окомплектоването ѝ с изискуемите документи. Като правилен би следвало да се оцени подходът, при който образуващият съдия отказва образуване, изпраща молбата в затвора по комплектоване и едва след това присъства към образуване на НЧД по реда на чл. 76, ал. 1, б. „в“ от Правилника за администрация в съдилищата.

В тази връзка може да се постави въпрос дали липсата на становище на началника на затвора по подадена молба на осъдено лице, което той е задължен да изрази при постъпване на молба от осъдения, се наблюдават различия в практиката на съдилищата. Някои от съдиите третират това писмено становище като доказателство. Резонно е в тази връзка да се постави въпрос – какъв е неговият характер?

Понеже се касае за становище на лице от пенитенциарната администрация, което получава и анализира информацията, предоставена му от съответните служители работещи с осъдения при изпълнение на наказанието, то не може да бъде оценено като доказателство, а единствено и само като дължимо по закон мнение. Касае се до позиция на лице, което е участник в производството и то следва да бъде отчитано от съда само като становище, без да се обвързва при решаване на делото.

Макар в съдените актове да не се констатира друг повод за отказ от образуване на производство извън неокомплектоване на молбата или предложението с дължимите документи, може да бъде поставен въпросът дали липсата на формалната предпоставка по чл. 70, ал. 1 от НК – изтърпяната част от наказанието – може да съставлява основание за отказ поради недопустимост на молбата или предложението. Отговорът на този въпрос следва да е отрицателен. Предпоставките за УПО „условно в територията се разделят на „общоважими“ и „индивидуализиращи“. Това означава, че наличието на формалните, общоважими предпоставки е в предмета на преценката на съда досежно основателността на молбата или предложението и не могат да съставляват основание за преценка на тяхната допустимост.

Делата за УПО са редово и местно подсъдни на Окръжния съд по местоизпълнение на

наказанието. Под местоизпълнение следва да се разбира мястото, където фактически и сравнително трайно се реализира наказанието. Съставът на съда е едноличен. В съдебните актове не се наблюдават отклонения във връзка с изискванията на подсъдността и състава на съда.

Разпоредбата на чл. 439, ал. 2 от НПК предвижда задължително участие на прокурора, началника на затвора и на осъдения.

Старият процесуален ред е изисквал „присъствие“ на осъдения в съдебното заседание. Употребеният сега термин „участие“ сочи, че осъденото лице може да бъде активен участник в процеса на събиране на доказателства за предмета на делото и да отстоява своята позиция.

На теоретична плоскост е въпросът дали в това производство може да се говори за страни или за участници. Едната възможна теза е, че дефиницията за „страни“ по чл. 253 от НПК изрично отнася това понятие до съдебното производство, свързано с наказателното изпълнение не може да се говори за страни, а за участници и това са осъденият/лишеният от свобода, прокурорът, началникът на затвора. Другата позиция по въпроса е защитима от приложимостта на основните начала и състезателността на процеса и, следователно, може да се говори за страни.

Трябва ли при непълнолетен осъден да се призоват родителите или попечителите му? Това изискване е предвидено в особените правила за

непълнолетни, относими към съдебната фаза на процеса – чл. 392, ал. 1 от НПК. Това законодателно решение изглежда нелогично, понеже съобразно общите правила по НПК, адвокатската защита е задължителна, когато лицето е задържано, а в производството по ПО лицето е лишено от свобода, така че служебната защита винаги ще е задължителна. Независимо от това, след като такава е изричната формулировка в специалните правила за това производство, служебен защитник следва да се назначава при положително установяване на предпоставките по чл. 94, ал. 1, т. 9 от НПК. Съдебната практика сочи, че в голяма част от случаите, осъденият участва в производството с адвокат (упълномощен или назначен служебно), а при изрично негово изявление, че не желае защитник, такъв не му се назначава.

Съдебната практика дава извод, че в повечето случаи началникът на затвора не участва в съдебно заседание, а се представлява от упълномощени лица. Тази практика следва да се възприеме като допустима. Съобразно чл. 15, ал. 2 от ЗИНЗС, началникът на затвора може да делегира със заповед правомощия на определени от него длъжностни лица. В тези случаи, легитимирането на участника в производството следва да се извършва чрез посочената заповед на началника с изрично делегиране на правото да участва в производството. В някои протоколи от съдебно заседание е възприето участие на юрисконсулта на затвора като пълномощник на началника. Такъв подход не изглежда правилен, защото юрисконсулта разполага с обща представителна власт и тя не включва участието му от името на началника в производство по ПО.

Основни принципи

Друг въпрос с принципен характер произтичащ от съдебната практика е този дали в производството по УПО действат основните принципи на наказателния процес, след като вече направихме извод, че то не е част от наказателното производство, а предполага влязла в сила и изпълнявана присъда. Наказателното изпълнение е продължение на наказателния процес, като НПК е предвидил компетентност на съда при решаване на някои въпроси, свързани с положението на осъдения в процеса на изпълнение на наложеното му наказание. След като става въпрос за съдебна намеса, осъществявана по предвиден в процесуалния закон ред, изискваща събиране и оценка на доказателства и решаване на спорен въпрос, не може да се отрече приложимостта на основните принципи на наказателния процес в това производство. Тази процедура е необходимо да бъде съобразена в основните начала на наказателния процес.

Законовият регламент на производството по ПО предполага прилагане на принципните изисквания към съда, на постулата за равенство на гражданите при разглеждане на производството и най-вече на изискванията за състезателност и равни права, за разкриване на обективната истина и вземане на правилно решение. Това производство е разписано от законодателя като състезателно с оглед на възможността участниците да представят и искат представянето на доказателства и възможността да развиват фактическите си и правни аргументи пред съда, както и да оборват тезата на другите участници. Адресираното до съда изискване за разкриване на обективната истина е свързано с необходимостта да бъде постановен законосъобразен и обоснован съдебен акт по разглеждания въпрос. Правото на защита е намерило изричен регламент в специалните правила за производството по ПО. Презумпцията за невинност е неприложима поради решения с вече влязъл в сила съдебен акт въпрос за вината. Неприложими са и конкретните проявления на защита на неприкосновеността на личността, понеже осъденият е вече задържан в изпълнение на присъда.

Съдебно заседание

Съдебната процедура, в която се разглежда въпросът за УПО на осъдено лице без съмнение е публична. Никъде не е поставян въпрос за разглеждане на делото при закрити врати, не може да се постави на обсъждане дали са приложими общите или особени правила на НПК за разглеждане на делото при закрити врати. Може да се разсъждава за приложимост на

общите предпоставки в чл. 263 от НПК, макар и те да са относими към съдебното заседание – охраняване на чувствителна информация или нерагласяване на факти от интимния живот на гражданите. След като принципно производството е публично, то отклонения от това следва да се основават на предвидените в НПК основания. Същата логика може би следва да се приложи и в случаите, когато се разглежда ПО на непълнолетен (съобразно особените правила по чл. 391 от НПК, принципът е, че производството се разглежда при закрити врати).

По отношение на процедурата на провеждане на съдебното заседание се наблюдават различия в практиката на съдилищата и на отделните съдебни състави. Тези различия са в няколко направления:

- Дали се провежда съобразно „подготвителна част“ на заседанието, в която да се разяснят правата, включително и правото на отводи;
- Дали се докладва делото и взема ли се становище по приемането на документите, приложени към молбата или предложението;
- Провежда ли се съдебно следствие;
- Дава ли се последна дума на осъдения;
- Дали определението се постановява в съдебно заседание или е отделен съдебен акт в закрито заседание.

При все това, нееднаквото процедиране не дава основание за извод за допускани съществени нарушения на процесуалните правила.

Би следвало да се приеме като правилна практика, при която преди даване ход на делото, на страните/участниците да бъдат разяснени правата, включително и правото на отвод, респективно съдът да се произнесе по такива искания.

Процесуално издържана е процедурата да съдържа доклад на съдията, както и да бъде взето становището на страните по приемането на представените вече писмени доказателства. Без съмнение, страните/участниците могат да правят искания за събиране на доказателства и съдът дължи произнасяне по тях.

Следващата стъпка в производството би следвало да е събирането и проверката на доказателствата необходими за изясняване на всички обстоятелства, относими към решаване на

въпроса, налице ли са предпоставките за ПО на лишения от свобода.

Тук е концентриран спорният момент дали в това производство се провежда съдебно следствие. Съществува теза, че в това производство се извършва дейност по събиране и проверка на доказателства, съставляващи същността на съдебното следствие.

Другата теза изхожда от съображенията, че съдебното следствие е част от същинското съдебно производство, а както вече е изложено по-горе, при решаване на въпроса за ПО, наказателният процес е приключил. Именно с оглед на това, а и съобразно уредбата на чл. 439 от НПК, по тези дела съдебното следствие не се провежда. Изискването на процесуалния закон е за събиране и проверка на доказателствата. Уредбата на производството по чл. 437 и сл. от НПК установява специфични правила и предвижда, че след като завърши събирането на доказателства, съдът изслушва страните/участниците, които следва да изложат съображенията си по въпросите за наличие или липса на предпоставки за ПО. Изрично е предвиждането осъденият да изисква последен, което сочи, че съдът е задължен да му осигури правото да се изкаже последен, но не и право на последна дума.

Дали съдебният акт се постановява в открито съдебно заседание и се вписва в протокола, или съдът да се произнесе с отделно определение е без значение, стига да е обективно определението, съдържащо изискуемите се реквизити.

Производството по УПО, както вече стана дума, е уредено като състезателно с възможност за активно участие в процеса на доказване на всички участници/страни. Съдът също е длъжен да предприеме служебно инициатива за попълване

на делото с доказателства, за да осигури обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата от значение за решавания в това производство въпрос.

Доказателствен процес

Централният въпрос е този за доказване на релевантните в производството обстоятелства. По отношение на доказателствената дейност на съдилищата се забелязват някои проблеми.

Съдът, по искане на страните и служебно, събира и проверява доказателства за поправяне на осъдения. Това са всички фактически данни за добро поведение на осъдения по време на изтърпяване на наказанието, за участието му в трудови, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, общообразователни прояви. В закона не се съдържа изчерпателно изброяване на възможните доказателствени източници и не ограничава доказването само в рамките на тези, изброени в чл. 439а, ал. 2, предл. 1 и 2 от НПК.

Изрично посочени източници на доказателствата за поправяне са оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС, работата по индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл. 156 от ЗИНЗС. Такива могат да бъдат и всички други сведения за поведението на лицето по време на изтърпяване на наказанието.

Макар и в теоретичен план се поставя въпрос, какъв е характерът на писмените документи, посочени в чл. 439а, ал. 2 от НПК, защото формулировката на законодателя включва, освен изрично посочените, и „други източници на

информация за поведението на осъдения“. Употребеният термин е чужд на правилата на процеса (наказателен и граждански). Затова, независимо от неудачната формулировка, която принципно „отваря вратите“ за доказване чрез всички способы, следва да се приеме, че изрично изброените документи имат характер на писмени доказателства. Не може също така да се отрече допустимостта на всички други доказателствени средства – гласни и писмени, както и на експертни заключения (например, във връзка със здравословното състояние на осъдения).

Прегледът на съдебната практика показва, че доказването в производството по чл. 437 и сл. от НПК се основава предимно на писмени актове по чл. 155-156 от ЗИНЗС. Разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от ППЗИНЗС изисква към досието да се прилагат документи и данни, свързани с изпълнение на наказанието лишаване от свобода. В някои случаи, досиетата на лишените от свобода не са попълнени с изискуемата от чл. 439а от НПК документация. Ако това не е сторено, съдилищата следва внимателно да съблюдават изискването за изчерпателност на досието на осъдените, за да се гарантира пълноценност при установяване на обективната истина относно поведението на лицата след датата на влизане на присъдите им в сила.

В този смисъл е съществено съдът да познава пенитенциарната документация и, при констатация за непълнота, да изисква от администрацията представяне на съответните документи.

Съдилищата, макар и в не много производства, събират и други доказателства – чрез разпит на свидетели и приемане на писмена документация, представена от осъдения. В принципен план, сведения за поведението на лишения от свобода по време на изтърпяване на наказанието могат да се черпят и от всякакви други относими източници. Например, писмени документи във връзка с изпълнение на работния процес или за промяна на външните условия за живот (подготовка на бизнес, подобрене в семейната среда и други подобни).

От съдебната практика е видно, че някои първоинстанционни съдилища провеждат разпит на инспектори по социална дейност и възпитателна работа /ИСДВР/ и ценят техните показания. Възможност да бъде разпитано това лице като свидетел е дискусийна.

От една страна, не би следвало да се допуска такъв разпит, съответно да се включват в доказателствената съвкупност показанията като свидетел на ИСДВР, защото неговите показания се отнасят до същите факти, които са установявани от писмените доказателства.

Обстоятелствата, за които би свидетелствало това лице са същите, които то е отразило в становищата и докладите си и, които следва да се намират в личното досие на същия.

От друга страна, в докладите и становищата не могат да се отразят всички детайли и начини на корекционната дейност, която се извършва с осъдения и, която е заложена в индивидуалния му план за изпълнение на присъдата. Това може да стане единствено и само чрез разпит в качеството на свидетел.

Личното ми мнение е, че ИСДВР задължително следва да бъде разпитван в производството по УПО, защото той е човекът, който работи с лишения от свобода и, защото всички ние, лишени от свобода, **много добре знаем**, че в нашата пенитенциарна система в никакъв случай и по никакъв начин не се работи с лишени от свобода по набелязаните цели в индивидуалния план за изпълнение на присъдата и не се извършва никаква корекционна дейност, в резултат на което в индивидуалния план за изпълнение на присъдата се индексират неосъществими цели, а в текущите и годишни доклади се отбелязват неверни обстоятелства. Това е така, защото **не се провеждат никакви програми за „Намаляване на риска от рецидив и риска от вреди“ или други подобни.**

Както вече посочих в нашия вестник за месец октомври на 2021 г., срещите между ИСДВР и лишени от свобода са много кратки, предимно за размяна на кореспонденция. Множество от лишени от свобода не се виждат със съответния ИСДВР, който отговаря за групата, в която са настанени по цели месеци. ИСДВР са повече пощальони, отколкото **ИСДВР** в точния смисъл на думата, за което те не са виновни, защото същите работят на база и ресурс, който им се предоставя. Това обаче е друга тема.

Макар и в единични случаи, в съдебните актове се прави доказателствено позоваване на доклад по чл. 70, ал. 6 от НК, като от него се черпят доводи за отсъствие на втората предпоставка за ПО. Такъв подход не е приемлив, защото докладът за необходимост на пробационен надзор в общността не почива на лични впечатления на автора му относно поправителния процес при осъдения, съответно не може да послужи като доказателствен източник в производството с оглед установяване на предпоставките за ПО. Този документ обаче следва да се обсъди при съдебната преценка за налагане на пробационна мярка в изпитателния срок.

В производството по ПО съдът се произнася с мотивирано определение. За да прецени дали са налице предпоставките за ПО на осъдения, съдът следва да аргументира преценката за наличието

на предпоставки осъденията **да е дал доказателства** за своето поправяне. Не е достатъчно, следователно, осъденият да не е извършвал нарушения на режимната и трудовата дисциплина. Необходимо е нещо повече – осъденият с поведението си да даде доказателства за поправянето си. Осъденият е длъжен да даде с поведението си в ежедневието бит и в труда доказателства, че се е поправил, а събирането и проверката на тези доказателства в делото за УПО е задължителна за държавните органи.

Обжалване. Изпълнение на съдебния акт

Определението на първоинстанционния съд подлежи на обжалване по реда на Глава двадесет и втора от НПК. Легитимирани да поискат проверка на съдебния акт са страните/участниците в производството. Осъденият, освен че има право активно да участва в процеса на събиране и проверка на доказателствата, има право и да обжалва съдебния акт. Това е съществено различие от предходната правна уредба, която даваше възможност само на прокурора да атакува съдебния акт. Прокурорът може да протестира съдебния акт. Началникът на затвора също може да обжалва определението на съда, ако прецени.

Доколкото производството се развива по реда на Глава двадесет и втора от НПК, принципно делото се разглежда в закрито съдебно заседание. Въззивната инстанция следва да извърши цялостна проверка на атакуваното определение. При необходимост от попълване на делото с доказателства, констатирано от въззивния съд или при представяне на доказателства за това с жалбите или протеста, съдът следва да се произнесе по допускането на доказателствата. Тяхното събиране обаче може да стане само в открито заседание, за да могат страните/участниците да изразят становище по тях.

В съдебната практика винаги е бил дискуссионен въпросът с какъв акт се произнася въззивната инстанция в производството по реда на Глава двадесет и втора от НПК. Според едното становище, актът е определение, понеже се осъществява контрол върху такъв акт. Според другата теза, доколкото се решава въпрос за основателността на жалба или протест, съобразно чл. 23, ал. 1, т. 2 от НПК, въззивният съд следва да се произнесе с решение. Прегледът на съдебната практика показва, че при въззивен контрол се постановяват както определения, така и решения.

Първоинстанционният съдебен акт се изпълнява незабавно след изтичане на срока за обжалване, освен в случаите на подаден частичен протест или жалба, които не са в интерес на осъдения. При наличие на жалба или протест с такъв характер, определението подлежи на изпълнение след произнасянето на въззивната инстанция – съответно, след влизането му в сила.

Изпълняемостта на определението може да породи въпроси в няколко насоки. Такива възникват във връзка със съдържанието на понятието „частен протест или жалба, които не са в интерес на осъдения“. Дали в обсъжданата категория се включват жалба или протест, касаещи само отказа на съда да наложи мярка за пробационен надзор по време на изпитателния срок, или само срока на наложената мярка за

пробационен надзор с искане за по-дълъг срок, или вида на наложената мярка за пробационен надзор.

Сезирането на въззивната инстанция с такива искания съставлява ли пречка определението, с което е постановено УПО, да бъде изпълнено?

Вижданията по тези въпроси може да бъдат различни.

Едното е, че съдебният акт подлежи на изпълнение, след като не се оспорва фактически постановеното УПО.

Другото е, че оспорването на ограничителните мерки за надзор не е в интерес на осъдения и не може да се приеме изпълняемост на съдебния акт.

Може би второто виждане е по-защитимо, защото намира опора във формалния прочит на законовата разпоредба. Освен това, макар да не се оспорва освобождаването на осъдения, няма как да се признае изпълняемост на определението, след като е налице спор, ако се иска утежняване на положението на осъдения, по отношение на условията, при които се постановява освобождаването му.

Ако не бъдат установени предпоставките за ПО, ново предложение или молба са допустими не по-рано от шест месеца от деня на влизане в сила на последния съдебен акт, с който е отказано УПО.

В практиката си съдилищата приемат, че ако осъденият е подал нова молба без да е изчакал изтичането на шестмесечния срок, тази молба се явява процесуално недопустима и същата следва да бъде оставена без разглеждане и съдебното производство по делото се прекратява.

Изложеното показва, че производството по ПО се развива само пред две съдебни инстанции, като съдебният акт не подлежи на възобновяване, понеже е изключен от кръга на актовете по чл. 421 от НПК. Този ход на законодателя е съответен на Протокол *Rec (2003) 22* и е разбираем, като се има предвид възможността след изтичане на законоустановения срок, да бъде постановен отново пред съда въпросът за УПО на осъдения.

Съдебна практика по чл. 437 от НПК. Общи положения, анализ, становище

Тук се налага известно преповтаряне на вече изложените съображения във връзка с материално-правните предпоставки за ПО, но гледната точка е с оглед на доказателствената дейност на съдилищата.

Прегледът на съдебната практика по чл. 440 от НПК позволява извеждането на някои общи тенденции в провеждания доказателствен процес и формирането на вътрешното убеждение на съда. Постановените първоинстанционни определения се основават на общите принципи по чл. 12, чл. 13, чл. 14 и чл. 107, ал. 2-5 от НПК. В по-голямата си част, съдебните актове обективират подробна и изчерпателна преценка на първоначалния и текущите доклади за оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС, както и на индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл. 156 от ЗИНЗС. През тяхното съдържание се проследява изменението в ценностните нагласи на осъдения, като се обосновават изводи за реалистичните рискове от криминален рецидив и вреди и се преценява резултатът от корекционното въздействие.

Оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС включва оценката на риска от рецидив и риска от вреди, но също и цялостното поведение на осъдения. Този пенитенциарен документ следва да се преценява във връзка с индивидуалния план за изпълнение на присъдата и изготвените доклади (чл. 156, ал. 4 от ЗИНЗС) за резултатите от работата по индивидуалния план за изпълнение на присъдата. Внимателният анализ на данните, изводими от посочените документи съставляват основа на изводите за резултатите от корекционния процес при лишения от свобода.

В съдебните актове се отчита в положителен аспект образованието в затвора. Неслучайно съобразно чл. 159, ал. 2 от ЗИНЗС е предвидено, че участието на лишения от свобода в образователни, обучителни и квалификационни дейности се отчита при определяне степента на поправяне и превъзпитание.

Позитивното и безконфликтно поведение в местата за лишаване от свобода не се счита от съдилищата за единствен индикатор за съзнателно поведение и поправяне, защото според съдебната практика, то може да е мотивирано от друг интерес на лишения от свобода.

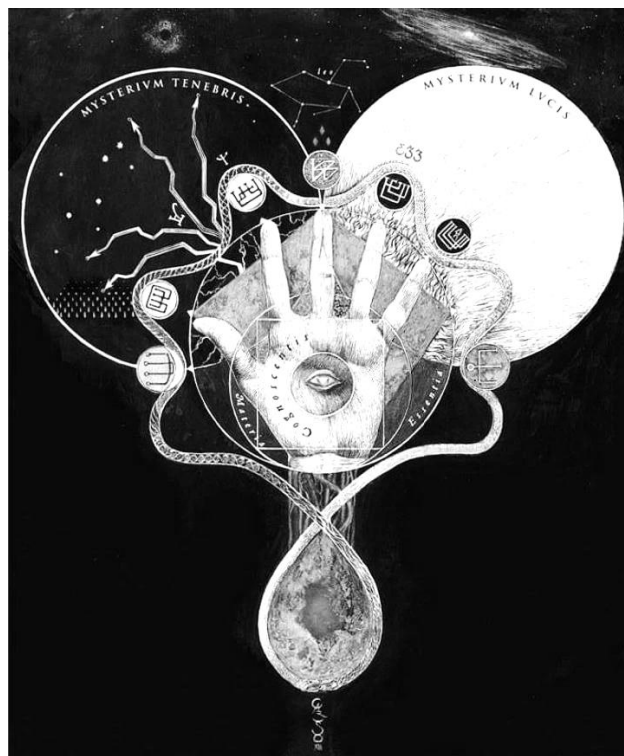
Съдилищата преценяват и обстоятелствата за налагани дисциплинарни наказания. Съобразно чл. 100, ал. 1 от ЗИНЗС, дисциплинарно нарушение е деяние (действие или бездействие), извършено виновно от лишения от свобода, с което се нарушава вътрешният ред, уврежда се имуществото или представлява физическо увреждане или обидно отношение към служители или лишени от свобода. В чл. 101 от ЗИНЗС са посочени изчерпателно дисциплинарните наказания, които се налагат за извършени дисциплинарни нарушения. Съдилищата като че ли еднозначно приемат налагането на

дисциплинарно наказание на осъдения като индикация за липса на поправяне.

Считам обаче, че е необходимо да се съобразяват със сроковете по чл. 109 от ЗИНЗС, водещи до заличаването им.

Моите наблюдения показват, че 90%, а може би и повече, от пенитенциарните заведения в страната не прилагат нормата на чл. 100 от ППЗИНЗС.

Моят съвет е, когато измине 1 г. по отношение на дадено Ви дисциплинарно наказание по чл. 101 от ЗИНЗС, да депозирате молба до съответния началник на пенитенциарното заведение, в което сте настанени и да искате да бъде приложена нормата на чл. 100 от ППЗИНЗС на това наказание.

Ако откажат да уважат тази Ваша молба, тогава задължително обжалвайте този отказ пред Административния съд по местоизтърпяване на наказанието Ви.

Ако началникът на затвора не Ви отговори в 14-дневен срок от депозиране на молбата, тогава обжалвайте мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от АПК да бъде уважена молбата Ви.

Ако сте сигурни, че по отношение на наложеното Ви наказание, от което е изминала 1 г. не е приложена нормата на чл. 100 от ППЗИНЗС, тогава можете да депозирате жалба пред съответния съд на местоизтърпяване на наложеното Ви наказание по реда на чл. 256 от АПК за защита срещу неоснователни бездействия.

Неоснователно / незаконосъобразно бездействие по смисъла на закона е налице, когато има законно задължение за действие, пряко произтичащо от закона или от съответен нормативен акт на държавния орган или длъжностното лице не са изпълнили това свое задължение и не са извършили това действие, когато са били длъжни да го извършат по начина и във времето, които са предписани от закона.

В случая, нормата на чл. 100 от ППЗИНЗС придава пряко законно задължение към съответните служители в съответното пенитенциарно заведение, когато измине една година по отношение на дадено дисциплинарно наказание по чл. 101 от ЗИНЗС, това наказание да бъде извадено от затворническото досие и да бъде унищожено.

Неизвършването на това действие представлява неизпълнение на законно задължение за действие, пряко произтичащо от чл. 100 от ППЗИНЗС и правно основание за депозиране на жалба по реда на чл. 256 от АПК.

Имам информация, че във всички заведения в страната, в които се прилага нормата на чл. 100 от ППЗИНЗС, дисциплинарите наказания по чл. 101 от ЗИНЗС се изваждат от затворническите досието, **но не се унищожават. Те се отделят на едно друго място с мотив, че някога във времето може да потрѣбват на някого, което е пълен абсурд.**

По отношение на мерките за поощрения на лишените от свобода, които се прилагат за

„подчертана дисциплинарност“, за проявено сътрудничество при работата, спорта, културно-масовата дейност и други положителни прояви от лишените от свобода по реда на чл. 98 от ЗИНЗС, разпоредбата на чл. 439а, ал. 3 от НПК предвижда, че, ако осъденият не е бил поощряван, това обстоятелство само по себе си не е основание за отказ да бъде УПО.

Могат ли да се ценят като доказателство за поправяне на поощренията на осъденото лице?

Такива обстоятелства се отчитат в съдебните актове като сочещи за успешен корекционен процес.

Следва обаче отново да се подчертае, че те могат да бъдат ценени във връзка с всички данни за поведението на лишения от свобода, относими към неговото действително поправяне.

Като елемент от преценката за поправяне на осъдения, в съдебни актове се ценят и документи, удостоверяващи полаган от него труд по чл. 80 от ЗИНЗС.

Направените констатации от съдебната практика дават основание за очертаване на следните проблемни зони при съдебната преценка за наличие или липса на предпоставки за ПО на осъденото лице. Те са свързани с оценката на доказателствата и с мотивирането на съдебните актове.

Въпросът за това дали становището на началника на затвора може да се цени като доказателство вече беше засегнат. Прегледът на съдебната практика показва, че в някои случаи съдилищата ценят становището на пенитенциарния началник като източник на доказателствени факти. Аз обаче съм на друго мнение и мисля, че това становище изпълнява различна процесуална функция, защото е насочено към заявяване на позиция по основателността на молбата по ПО. Налице са съдебни актове, съдържащи позоваване на становище на служител в съответния затвор (например на инспектори в различни направления). Мисля, че не би следвало становище на служители на пенитенциарната администрация да бъдат поставяни в основата на доказателствените изводи, понеже, макар тези становища да са резултат от различни наблюдения, изразяват направени собствени изводи. Необходимо е при решаване на основния въпрос в това производство, съдът да подходи към аналитична оценка на всички доказателства, установяващи обстоятелствата за наличие или липса на корекции в поведението на осъдения.

В част от съдебната практика се наблюдава отдаване на приоритетно значение на доклада на

ИСДВР по съображения, че това са служители, които имат преки и непосредствени впечатления от поведението на осъдения. Такъв подход също не може да се възприеме, защото не е в унисон с изискването за обективност и пълнота на изясняване на относимите обстоятелства и елиминират други доказателствени източници в това производство. Касае се до доклад по чл. 129, ал. 7 от ППЗИНЗС, като неговото съдебно обсъждане не замества задължението по чл. 439а, ал. 2 от НПК да се изследва самият план по чл. 156 от ЗИНЗС.

Не може да бъде възприет като правилен и друг подход при мотивиране на част от съдебните актове – а именно, да се изхожда преимуществено от оценката на риска за криминален риск и вреди за обществото. Както вече беше посочено, обсъжданата оценка е една от „стъпките“ за изпълнение на възпитателната работа спрямо лишения от свобода и има диагностичен характер, като се следва от индивидуалния план за изпълнение на присъдата. Поради това е необходима цялостна оценка на всички доказателствени източници, даващи възможност за проследяване на хода и резултатите от корекционната дейност спрямо осъдения.

Във връзка с оценката на риска се поставя и друг проблем – допустимо ли е съдът, при решаване на делото и мотивиране на съдебния акт, да прави собствена преценка за правилността и обосноваността на тази оценка? Отговорът би следвало да е отрицателен, защото изготвената оценка отразява резултатите от изследване на множество критерии, въз основа на което се извежда реалистична прогноза за вероятността от криминален рецидив и от причиняването на сериозни вреди за самото лице, за околните и за обществото. Това е специфична и аналитична дейност, в която съдът не би следвало да се намесва.

От друга страна обаче оценката на риска от рецидив и риска от вреди в нашата пенитенциарна система се изготвя еднолично от съответния ИСДВР, отговарящ за групата, в която е настанен лишеният от свобода, което налага съмнение за нейната обективност. В затворническата книжка почти никога не се посочват източниците, които са ползвани за изготвянето на тази оценка и в пряко нарушение на Правилата за изготвяне на оценката на риска от рецидив и риска от вреди, утвърдени от министъра на правосъдието по реда на чл. 154, ал. 5 от ЗИНЗС, при изготвянето и редуцирането на тази оценка липсва заключение на **психолог**.

Инспекторите по СДВР не са психолози и при липсата на квалифицирано **психологическо заключение** не е възможно правилно и

законосъобразно структуриране на оценката за риска от рецидив и риска от вреди и съответно нейното правилно и законосъобразно изготвяне.

Верният подход при оценката на доказателствата, за да се направи правилен и обективен извод за хода на корекционния процес при осъдения, е да се съпоставят оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС и резултатите от изпълнението на индивидуалния план за изпълнение на присъдата, както и да се отчетат всички други обстоятелства за поведението на осъдения, които са свързани с участието му в индивидуалната корекционна работа, както и конкретни негови прояви по време на изтърпяване на наказанието. Такъв комплексен доказателствен подход се наблюдава в немалка част от съдебната практика, но и не в цялата такава.

Необходимо е да се подчертае, че оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС е комплексно понятие, като в нея се включва тясна категория на оценката за пенитенциарен риск и вреди. Оценката на риска е със специфична насоченост, съобразно чл. 154, ал. 1, изр. последно и ал. 2 от ЗИНЗС да даде насока на корекционната работа. Поради това, ако съдилищата изследват само оценката за пенитенциарен риск, а не оценката по чл. 155 от ЗИНЗС не би се постигнало обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата, подлежащи на установяване в това производство.

В съдебната практика на Софийски градски съд /СГС/ се обсъжда прогресивната пенитенциарна система, която предполага замяна на режима в следващ по-лек, с оглед на преценката за наличие на предпоставки за ПО на осъденото лице. Тази практика е логична, защото съгласно чл. 66, ал. 1 от ЗИНЗС, „първоначалният режим може да бъде заменен със следващ по-лек от началника на затвора след изтърпяване, включително със зачитане на работните дни, на една четвърт, но не по-малко от шест месеца от наложеното или намалено с помилване наказание, ако лишеният от свобода има добро поведение и покаже, че се поправя“.

При това положение, за да се приложи по-лек режим спрямо лишеният от свобода, предпоставките, които се преценяват от затворническата администрация са аналогични с тези, които са важими за ПО. Поради това, обстоятелствата за промяна на режима в по-лек могат да бъдат ценени като показател за положителен ход на корекционния процес.

При все това обаче, за да бъде извършена преценка за ПО на осъдения, е необходимо да бъде направен комплексен доказателствен подход, последван от всеотнаен анализ на всички налични доказателства и изводи от възпитателния и поправителен процес.

В някои от съдебните актове за УПО се обсъжда обстоятелството за размера на неизтърпяната част от наложеното на осъдения наказание лишаване от свобода.

Съгласно чл. 439а, ал. 3 от НПК, размерът на неизтърпяната част от наказанието не може да бъде единствено основание за отказ, а съдът дължи цялостна преценка на поведението на лишения от свобода.

По тази причина, „остатъкът“ от присъдата не може да се обсъжда като основание за отказ от ПО, а само в контекста на необходимост от продължаване на корекционната дейност спрямо осъдения.

Следва да бъде подчертано, че в това производство не може да се засяга съществото на делото, по което е постановена присъдата, нито да се събират доказателства в тази насока. При решаване на въпросите за УПО, съдът трябва да се основава на обстоятелства, които не могат да градят изводи въз основа на преценки, например, дали наложеното наказание е справедливо за осъдения, или, че вината не е безспорно доказана и други подобни.

В тази връзка следва да се имат предвид указанията в ППВС № 7 / 1975 г.

Съдилищата не могат да се позовават на обстоятелствата по чл. 54 и чл. 55 от НК, както и на квалификацията деянието признаци, които се вземат предвид при постановяването на присъдата. Решението за поправянето на осъдения следва да се основава на достатъчно и убедителни доказателства за съзнателно и активно положително отношение към режимните изисквания, вътрешния ред, дисциплината и законността. Върховният съд /ВС/ е дал задължителни указания за събиране на необходимите доказателства извън наличните в досието за постигане на безпротиворечивост на фактическите положения.

Поради това е необходимо да се отчете като неправилен подходът констатиран в някои такива съдебни актове. Не следва съдът да се позовава на предходната съдимост на осъдения, на собствена преценка за висока степен на обществена опасност на престъплението, за което лицето е осъдено. Не може да бъде отчитано в това производство дали са постигнати целите на генералната превенция, понеже тя е свързана с възпитателното и предупредително въздействие на наказанието върху други членове на обществото. Друг е въпросът дали съдът, при преценката за ПО на осъдения, следва да съобразява дали изпълнението на наказанието и ПО на осъдения може да се разглежда на плоскостта на възпитателно въздействие върху обществото. Но при все това, категорично общественото мнение за това дали даден осъден може да бъде освободен предсрочно няма място в съдийската преценка и това е едно от проявленията на независимост на съда.

В част от съдебната практика се констатира дефицит на мотиви по отношение налагането на пробационни мерки в изпитателния срок на УПО. Не се излагат съображения за необходимостта от прилагането им, нито за срока, за който се постановяват. Забелязва се и използването като критерий за постановяване на пробационната мярка размерът на изпитателния срок, който не може да бъде водещ, а следва да се съобразяват констатациите в доклада на пробационния служител. Инцидентно се допуска смесване на пробационната мярка с наказанието „пробация“, което е недопустимо.

С оглед на правилното, еднопосочно и предвидимо решаване на въпроса за наличие или липса на предпоставки за ПО, полезно би било предложеното вече изясняване чрез съответни законодателни промени на дефинициите на „Оценка на риска“ и „Оценка на осъдения“.

Макар и непряко свързана с проблематиката за процесуалния аспект на ПО е необходимо да се направи една констатация, касаеща наблюдателните комисии, регламентирани в чл. 170 и чл. 171 от ЗИНЗС.

В компетентността на тези комисии е включена и възможността да правят предложения за УПО.

При настоящото изследване не се откри такава инициатива на тези комисии.

В тази връзка излиза въпроса дали този орган действително подпомага работата за ресоциализация на лишените от свобода.

Прегледаната съдебна практика по гореизложеното се отнася за периода след съществени изменения в института на УПО през 2017 г.

Макар и периодът да не е дълъг, производствата по УПО, разгледани от съдилищата са сериозен брой.

Това дава възможност проведеното изследване да направи извод както за положителни практики, така и за отрицателни и значителни пропуски в по-голяма степен.

Особен акцент следва да се постави на необходимостта от задълбочено познаване на пенитенциарната документация.

Проведеното изследване представлява своеобразен диагностичен инструмент на правоприлагането по разгледаните институти. В най-общ план, по обективен и аналитичен път се установиха някои затруднения в съдебната практика, породени от известни нормативни решения, допуснали противоречия в системата от

общи, специални закони и подзаконови актове с отношение към УПО и замяна на доживотния затвор с лишаване от свобода, относно предходните броеве на нашия вестник от месец февруари и март от 2022 г. В този аспект, известно отстъпление от теоритичните основи на наказателноизпълнителното право и в частност от принципа на прогресивната пенитенциарна система представлява нормативното решение по чл. 439а, ал. 3 от НПК, което поставя всички поощрения и наказания, налагани в условията на пенитенциарното третиране на плоскостта на доказателствата за постигане на специалната цел на наказанието по чл. 36 от НК. По този начин, законодателят допуска смесване на различни инструменти за поддържане на реда и дисциплината в местата за лишаване от свобода с доказателства за поправяне на осъдения в смисъла и на задължителни указания, дадено с ППВС № 7 / 1975 г.

Като несъответствен на чл. 439, ал. 1 от НПК се откри и регламентът на чл. 129, ал. 7 от ППЗИНЗС. Понастоящем, индивидуалният план за изпълнение на присъдата по чл. 156, ал. 2 от ЗИНЗС не съставлява елемент от досието на лишения от свобода. Сведения за текущото му изпълнение, както и за новото целеполагане при препланиране на присъдата се добиват от доклада по чл. 129, ал. 7 от ППЗИНЗС, който не би следвало да замести писменото доказателство по чл. 156, ал. 2 от ЗИНЗС. Констатираното нормативно противоречие съставлява съществена пречка ред доказателствената дейност на съдилищата във връзка с

установяване на факултативната предпоставка по чл. 70, ал. 1 от НК, като в редица случаи, те (съдилищата) изпитват сериозни затруднения при попълване на доказателствената основа по делото с индивидуалния план за изпълнение на присъдата.

Констатира се наличието на мъртви текстове по чл. 67, ал. 1, ал. 2, ал. 4 и ал. 5 и чл. 73, ал. 1 от НК; чл. 170 и чл. 171 от ЗИНЗС, които изискват законодателна намеса.

Незаконосъобразни действия и бездействия на ръководството на Затвора София по приложението на чл. 98, ал. 1; чл. 66, ал. 1; чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС; чл. 437, ал. 1 от НПК; чл. 70 от НК

Съгласно чл. 98, ал. 1 от ЗИНЗС, за подчертана дисциплинариност, за проявено сътрудничество при провеждането на социални и възпитателни мероприятия, за постигнати успехи в работата, спорта, културно-масовата дейност и други положителни прояви, лишените от свобода могат да бъдат поощрявани с:

1. Писмена похвала;
2. Заличаване или отмяна на наказание;

3. Извънредна хранителна пратка;
4. Парична или предметна награда;
5. Удължено свиждане за срок до 4 часа;
6. Свиждане с близките извън затвора, затворническото общежитие или поправителния дом за срок до 12 часа;
7. Месечен домашен отпуск до 2 денонощия;
8. Домашен отпуск до 5 денонощия;
9. Ползване на годишната почивка извън затворническото общежитие от открит тип.

Цитираната правна норма урежда видовете поощрения за лишените от свобода.

В законодателството в страната липсва правна норма, която **изрично** да определя реда за прилагане на поощренията от т. 1 до т. 5, освен изискванията на ал. 5 – ал. 9 (включително) и няма правна норма, която изрично да определя през какъв интервал от време може да се прилагат тези поощрения.

Според ръководството на Затвора София, обаче, лишените от свобода не могат първоначално да бъдат поощрени по реда на т. 8, т. 6 или т. 5 и не може в интервал от три месеца да бъдат поощрявани повече от един път.

Това е така, защото ръководството на Затвора София прилага **незаконосъобразна и нерегламентирана от законодателството в страната прогресивна система по отношение на приложението на поощренията по чл. 98, ал. 1 от ЗИНЗС.**

Според тази прогресивна система, поощренията по чл. 98, ал. 1 от ЗИНЗС могат да се прилагат през интервал минимум от три месеца (тоест, от едното поощрение до другото трябва да са изминали минимум три месеца) при определен ред.

Според този ред, за да бъде поощрен лишеният от свобода по чл. 98, ал. 1, т. 8 от ЗИНЗС, преди това той трябва да е бил поощряван минимум един път по реда на т. 6.

За да бъде поощрен по т. 6, преди това лишеният от свобода трябва да е бил поощряван минимум един път по т. 5.

За да бъде поощрен по т. 5, преди това лишеният от свобода трябва да е бил поощряван минимум два пъти по реда на някое от поощренията от т. 1 до т. 4.

За да бъде първоначално поощрен лишеният от свобода по реда на чл. 98, ал. 1 от ЗИНЗС, задължително след влизане в сила на присъдата му трябва да са изминали минимум три месеца, без значение от това какви положителни предпоставки има за прилагане на тази норма, дори и да спаси живота на някого.

Когато някой лишен от свобода бъде поощрен по реда на чл. 98, ал. 1, т. 5, това не означава, че веднага след това го поощряват по т. 6 и т. 8.

Има много лишени от свобода, които, след като са поощрени по реда на т. 5, продължават по пет, шест и повече пъти отново да ги поощряват по този ред, въпреки че са налични всички правни основания, за да бъдат поощрени по т. 6 и т. 8, но не ги поощряват по този ред.

При това положение, за да бъде поощрен лишеният от свобода по реда на т. 8, това може да стане не по-рано от 1 г. и 3 м. след влизане в сила на присъдата му и то ако стриктно се спазва интервал от три месеца между всяко от съответните поощрения, което означава, че всички лишени от свобода, които изтърпяха наказание с размер под 1 г. и 3 м. не могат да бъдат поощрени по този ред и съответно не могат да се ползват от това свое право.

Респективно, за да бъде поощрен лишеният от свобода по т. 6, това може да стане не по-рано от 1 г. след влизане в сила на присъдата му и то при положение, че съдът е определил първоначален „общ режим“ за изтърпяване на наложеното му наказание с оглед на изискването на ал. 5. В противен случай, **Мисията Невъзможна**.

Съответно, за да бъде поощрен лишеният от свобода по т. 5, това може да стане най-рано след 9 м. след влизане в сила на присъдата му.

Много добре, нали!

Аз съм задържан на 07.03.2002 г. Присъдата ми влезна в сила на 19.01.2005 г. От 10.11.2016 г. изтърпявам наложеното ми наказание в условията на **общ режим – закрит тип**.

От месец февруари на 2019 г. нямам налагани дисциплинарни наказания, повече от пет пъти съм поощряван по реда на чл. 98, ал. 1, т. 5 от ЗИНЗС, но едва на 27.06.2022 г. бях поощрен по реда на чл. 98, ал. 1, т. 8 от ЗИНЗС за срок от 24 часа /едно денонощие/, за което публично благодаря на ръководството на затвора и на новия министър на правосъдието, че освободи от длъжност предишния **некомпетентен**, меко казано, началник на затвора, който искаше да стана **доносник**.

Същевременно, много други лишени от свобода с много по-малки присъди от моята многократно са поощрявани по реда на чл. 98, ал. 2, т. 7-8 от ЗИНЗС, прекатегоризирани са в „затворнически общжития от открит тип“ /ЗООТ/ и някои дори са освободени от затвора.

Има и такива лишени от свобода, които бяха осъдени на „Доживотен затвор“ или „Доживотен затвор без замяна“ и присъдите им бяха заменени със срочни наказания, (за което много се радвам), съответно бяха поощрявани по реда на чл. 98, ал. 1, т. 6-7-8 от ЗИНЗС и вече са УПО с положително становище на ръководството на затвора София, като тези лишени от свобода имат фактически изтърпяно наказание в размер, колкото моя.

Мисля, че това се нарича **двоен стандарт** или **удобни и неудобни**.

Мога още да пиша по тази тема, но ще спра дотук, за да не стане така, че използвам вестника за лични цели.

В законодателството на страната няма **изрична** правна норма, която да изисква приложение на описаната **Прогресивна система** по отношение на чл. 98, ал. 1 от ЗИНЗС, от което следва, че тази **прогресивна система е незаконосъобразна** и, че ръководството на затвора София извършва **незаконосъобразни действия и бездействия** в тази връзка.

Съгласно чл. 66, ал. 1 от ЗИНЗС, първоначалният режим може да бъде заменен със следващ по-лек от началника на затвора след изтърпяване, включително със зачитане на работните дни, на една четвърт, но не по-малко от шест месеца от наложеното или намаленото с помилване наказание, ако лишеният от свобода има добро поведение и покаже, че се поправя.

Цитираната правна норма урежда възможността, при която първоначалният режим на лишените от свобода може да бъде променен в по-лек.

Според практиката на ръководството на затвора София, цитираната правна норма може да бъде

приложена, само ако е изпълнена описаната по-горе прогресивна система по приложението на чл. 98, ал. 1 от ЗИНЗС, до т. 5 – включително.

Това означава, че разпоредбата на чл. 98, ал. 5 от ЗИНЗС може да бъде приложена най-рано девет месеца след влизане в сила на присъдата и чак тогава да бъде приложен чл. 60, ал. 1 от ЗИНЗС. Девет месеца от една четвърт се равнява на тридесет и шест месеца, с други думи три години.

Следователно, за да бъде приложена нормата на чл. 66, ал. 1 от ЗИНЗС, лишеният от свобода трябва да изтърпява присъда най-малко от три години лишаване от свобода. В противен случай, тази норма не може да се приложи и лишеният от свобода не може да се ползва от това свое право.

В законодателството в страната няма правна норма, която да регламентира приложението на чл. 66, ал. 1 от ЗИНЗС по описания начин, от което следва, че тази практика на ръководството на затвора София е незаконосъобразна.

Съгласно чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС – Лишените от свобода с добро поведение, които са изтърпели най-малко една четвърт, но не по-малко от шест месеца от наложеното наказание в затвор или затворническо общежитие от закрит тип, могат да бъдат премествани по инициатива на началника на затвора или по тяхна молба за доизтърпяване на наказанието в затворнически общежития от открит тип.

ал. 3 – В заповедта за преместване, началникът на затвора се произнася и за режима на изтърпяване на наказанието по реда на ал. 65 от ЗИНЗС.

Цитираната правна норма регламентира възможността, при която лишеният от свобода, в затвор или затворническо общежитие от закрит тип, могат да бъдат премествани за доизтърпяване на наказанието в ЗООТ.

От текста на разпоредбата е видно, че изискванията са две.

Едното, лишеният от свобода да е с добро поведение и второто, да е изтърпял най-малко една четвърт, но не по-малко от шест месеца от наложеното наказание.

Може да се каже, че тези исквания са идентични с тези на чл. 66, ал. 1 от ЗИНЗС.

По тези причини, в затвора София има утвърдена практика, според която, когато началникът на затвора се произнася за преместване на лишен от свобода в ЗООТ, той се произнася и за промяна на режима в по-лек, съобразно чл. 64, ал. 3 от ЗИНЗС.

Според практиката на затвора София обаче, за да бъде приложена нормата на чл. 64 от ЗИНЗС и лишеният от свобода да бъде преместен в ЗООТ, отново следва да бъде приложена описаната по-горе **незаконосъобразна прогресивна система** по приложението на чл. 98, ал. 1 от ЗИНЗС до т. 6 включително. Тоест, за да бъде преместен лишен от свобода в ЗООТ, преди това той **задължително** трябва да е бил поощрен по реда на т. 6, като преди това, през интервал от три месеца, трябва поне един път да е бил поощрен по т. 5 и най-малко два пъти по някое от поощренията от т. 1 до т. 4.

Това означава, че нормата на чл. 64 от ЗИНЗС може да бъде приложена (при положение, че стриктно се спазва интервал от три месеца между поощренията от т. 1 до т. 6) най-рано една година след влизане в сила на присъдата на лишения от свобода, **и то при положение, че тази присъда е определена от съда при „първоначален общ режим“**. Ако присъдата е определена от съда при първоначален „строг режим“, това означава, че с оглед на изискването на чл. 98, ал. 5 от ЗИНЗС. Първо, при прилагането на **прогресивната система** до т. 5 (включително), този режим следва да бъде променен на общ и чак след това, отново след прилагане на **прогресивната система** до т. 5 (включително) **може**, но не и **задължително** да бъде приложен чл. 64 от ЗИНЗС.

Вие самите си направете изчисления, колко време след като влезне в сила присъдата, ако тя е при първоначален **строг режим**, може да бъде приложен чл. 64 от ЗИНЗС.

Ръководството на затвора София не прилага чл. 64 от ЗИНЗС, ако преди това по отношение на лишения от свобода не е приложен чл. 98, ал. 1, т. 6 от ЗИНЗС.

Такова изискване обаче от законодателството на страната няма.

Това, че няма такова изискване от законодателството на страната означава, че ръководството на затвора София осъществява незаконосъобразни действия и бездействия по приложение на чл. 64 от ЗИНЗС.

Много чести са случаите, при които лишени от свобода биват задържани с мярка за неотклонение „задържане под стража“ в един доста продължителен период, който е по-дълъг от присъдата и след влизане в сила на присъдата имат да доизтърпават, например, една година или една година и половина лишаване от свобода.

При това положение, според практиката на затвора София, те не могат да се ползват от правото по чл. 64 от ЗИНЗС, защото размерът на присъдата няма да е достатъчен за приложението на „прогресивната система“ по приложението на чл. 64 от ЗИНЗС.

Съгласно чл. 70, ал. 1 от НК, съдът може да постанови условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на останалата част от наказанието лишаване от свобода по отношение на осъден, който е дал доказателства за своето поправяне и е изтърпял фактически:

1. Не по-малко от една втора от наложеното наказание;
2. Не по-малко от две трети от наложеното наказание в случаите на опасен рецидив.

Съгласно чл. 437, ал. 1 от НПК – Предложения за предсрочно освобождаване по чл. 70 и чл. 71 от НК могат да правят:

1. Окръжният прокурор, съответно военният прокурор по местоизпълнение на наказанието;
2. Началникът на затвора;

ал. 3 – Осъденият може и сам да подаде молба за предсрочно освобождаване по чл. 70 и чл. 71 от НК.

Молбата се подава чрез началника на затвора.

Цитираните правни норми регламентират възможността за условно предсрочно освобождаване на лишените от свобода от

неизтърпяната част на наказанието, както и лицата, които могат да инициират такова производство.

Видно от разпоредбата на чл. 437, ал. 1, т. 2 от НПК, началникът на затвора също има правомощия да направи предложение за УПО.

От приложената към миналия брой на нашия вестник статистика относно това, за периода от 2016 г. (включително), до 2020 г. (включително), колко пъти началникът на затвора София е упражнил правомощията си по чл. 437, ал. 1, т. 2 от НПК и е предлагал лишени от свобода за УПО е видно, че той е единственият началник от всички останали пенитенциарни заведения в страната, който нито един път не е направил това.

Идентично е положението и през 2021 г., и към настоящия момент.

Това е така, защото, според практиката на затвора София, лишеният от свобода може да бъде УПО, само ако изцяло е изпълнил описаната прогресивна система.

Тоест, лишеният от свобода трябва да е на лек режим в ЗООТ и задължително няколко пъти да е поощряван по реда на чл. 98, ал. 1, т. 8 от ЗИНЗС.

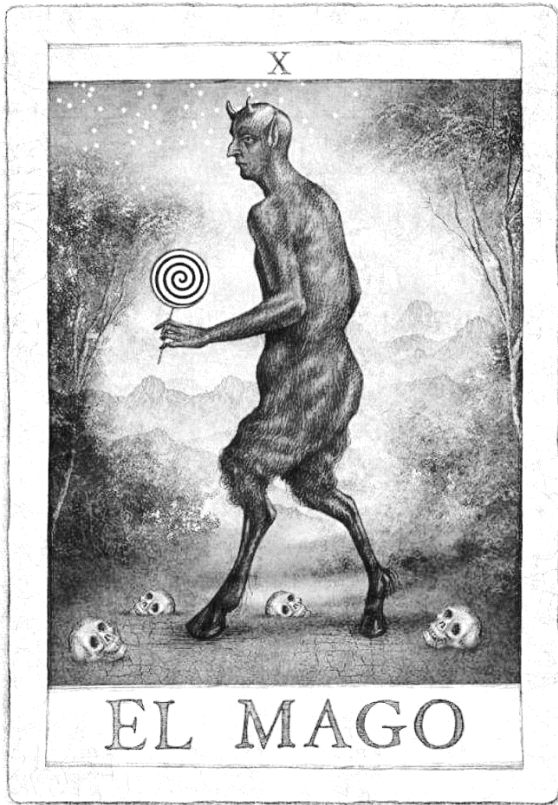
Въпреки това, видно от статистиката, началникът на затвора София от 2016 г., до днешна дата не е предложил нито един лишен от свобода за УПО, включително и тези лишени от свобода, които са поставени на лек режим в ЗООТ – Казичене и многократно са поощрявани по чл. 98, ал. 1, т. 8 от ЗИНЗС.

Същевременно, тези изисквания са неосъществими по отношение на лишени от свобода, които са настанени в затвора София и

ЗООТ – Кремиковци, защото там не може да има настанени лишени от свобода на лек режим.

В законодателството в страната отново няма правна норма, която да регламентира, че лишените от свобода могат да бъдат УПО, само ако са на лек режим в ЗООТ и няколко пъти са поощрявани по чл. 98, ал. 1, т. 8 от ЗИНЗС, от което следва, че и тази практика на затвора София е незаконосъобразна и противоправна.

Общо взето, голям хаос, каквато е и цялата държава.

Сигнал

от Георги Вълев, Затвор Плевен

Уважаеми г-н Генерален секретар,

Като лишен от свобода, считано от 21.10.2010 г. с присъда Доживотен Затвор Без Замяна /ДЗБЗ/, а считано от 28.12.2018 г. съм въдворен в Затвора-Плевен, V група, в клетка 6 в килия 309, в т.нар. Пост 15 или 56, определен като Зона с Повишена Сигурност /ЗПС/, намираща се на III ет. В корпуса на Затвора – Плевен, при положение, че според местожителството на семейството ми по силата на закона – чл. 58 ЗИНЗС и Зап. № 919/08.03.2017 г. на Главен директор на ГДИН относно разпределението на лишени от свобода по затвори, аз следва да търпя присъдата си в Затвора – Ловеч, където се намирах до 28.12.2018 г.

Като човек, който се е занимавал с предприемачество и строителство, веднага ми

направи впечатление, че тази зона – Пост 15, където съм въдворен, по никакъв начин не отговаря на изискванията за целта, за която се използва и в това състояние няма как да има разрешение за ползване, тъй като не отговаря на изискванията на закона – ЗУТ.

Началникът на затвора по това време беше Иван Христов Петков, пред когото заявих този безспорен факт, в отговор на което той заобяснява, че всичко в Пост 15 било законно и било минало всякакви комисии, но не представи никакви доказателства за това.

И тъй като сред подчинените си, а от тях и сред лишените от свобода, е известен повече като Иван Истината, аз следваше да повярвам не на очите си, а на него, но не безрезервно и реших да проверя нещата, след което съм правил няколко опита до всевъзможните компетентни институции и органи за получаване на паспорта на Пост 15 – Акт 16, но получавам пълно мълчание на въпроса – национален строителен контрол, Министъра на МРРБ, Министъра на МП, Омбудсмана на РБ, Главния директор на ГДИН, Областния управител на Област Плевен, началника на затвора Плевен и др. Правното ми основание да искам тази информация като административна услуга е признатото ми право по силата на специалния закон – чл. 76, ал. 1 от ЗИНЗС – да искам информация за въпроси, свързани с изтърпяването на присъдата.

Тук следва въпросът – след като не получавам исканата информация, на какво основание само по мои констатации твърдя липсата на разрешение за ползване – защото е установено и от съд, а именно по адм. д. № 14/2022 г. на Административен съд – Габрово в състав с председател Галин Косев – Административен ръководител и председател на Административен съд – Габрово по изрично направено доказателствено искане от мой адвокат по делото Стелла Георгиева от САК и по Разп. № 31/12.04.2022 г. на съда в тази връзка, с което задължава ответника Главен директор на ГДИН да представи разрешение за ползване на Пост 15.

Вместо да изпълни разпореждането, ПП на Главния директор на ГДИН представя по делото списъци със закупени строителни материали за ремонти, извършени през годината в Затвора – Плевен, но не и Акт 16 на Пост 15.

Циничното в случая в поведението на гл. дир. на ГДИН е, че се опитва да заблуди съда с представяне на куп документи, неотнормирани към разпореждането на съда, с което демонстрира явно неуважение към съда и правосъдието.

Отговорът относно неизпълнението на разпореждането на съд е еднозначен и

категоричен – разрешение за ползване на Пост 15 в правния мир няма и не съществува, а гл. дир. на ГДИН Ивайло Йорданов няма честта и достойнството да признае безспорния факт, доказан от съда.

Интересен е обаче отговорът на въпроса, как така е изникнала тази зона с повишена сигурност „като гъба сред дъжда“?

Това се случва към 1998-2000 г.

На мястото, където към настоящия момент е Пост 15, е имало 2 големи и 6 по-малки килии, където са се помещавали лишени от свобода. Тъй като сградата на корпуса на затвора изначално е била построена за работническо общежитие, не за затвор, се е наложило да бъде реконструирана за затвор през 1978 г., като ТПО към Затвора – Белене, а през 1982 г. е отделен от Затвора – Белене като самостоятелен затвор, но без обособена ЗПС.

И тогавачният началник на затвора, един ден през 1998 г., решава да построи такава зона от наличните тогава на това място 8 килии, като разпорежда на лишените от свобода да съборят всички преградни носещи стени на килиите, след което се получава едно цяло голямо помещение с размери 37 м. на 4,80 м.

И понеже не ползва архитект и проектант, както и проекти, които само да му усложняват работата, ползва като модел намиращия се наблизо в парк Кайлъка Зоопарк Кайлъка, като монтира 19 бр. метални клетки с решетки с площ по около 5 кв. м. Всяка една клетка е с размери към 1,5 м. на 5,3 м. с метални плътни решетки със също такива решетъчни врати, наредени една до друга в един ред по цялата дължина на помещението и се получава нещо като зоопарка в съседство, но за хора, като по-коректното определение следва да е Хомопарк, което е показателно за „хуманното“ отношение на ръководството на затвора, на ГДИН, на МП и на всички правозащитни организации и институции, проверявали тази зона, към въдворените в този хомопарк лишени от свобода, от което следва извода, че е вече ред и време да се обърне и към Дружеството на защита на животните, към Четири лапи, тъй като сме с бит и статут на такива, за да ни обърнат внимание.

След което началникът разделя клетките на две, с което обособява 2 килии – килия № 307 и килия № 309, като в една от клетките вкарва постовия. Вдясно от него с лице към прозореца е килия № 309, а в ляво килия № 307, отделени от поста му също с решетъчни врати, като в килия № 309 остават 6 клетки с номера от 1 до 6, а в килия № 307 – 12 клетки. Килия № 308 съставлява поста на постовия, т.нар. Пост 15 или 56, под този номер се води цялото помещение – ЗПС.

Въпросът със санитарните нужди началникът решава с монтиране на 17 бр. тоалетни със 17 бр. мивки в дъното на клетките на площ с размери 0,66 м. на 1,5 м. – в 6-те клетки в килия 309 и в 11 от 12-те клетки в килия 307. В клетката на постовия няма мивка и тоалетна, няма и в още една клетка, между 9-та и 10-та клетка, в килия № 307, която от скоро се ползва за вход и изход за лишени от свобода в тази зона, тъй като е от втора врата, освен на поста, откъдето преди това всички влизаха и излизаха – зоната имаше само един вход – от по-малко от 2 години той остана само за служителите.

Тоалетните са без никакви прегради и всеки, който мине пред клетката има пряка видимост към тоалетната.

Нещо повече, в двете килии има монтирани общо 11 камери, с които нонстоп наблюдават 11-те клетки, в които са въдворени 11-те лишени от свобода от V гр. – 4-ма в клетка 309 и 7-те лишени от свобода в клетка 307, включително тоалетните и леглата на мониторинг в поста на постовия, в дежурната стая, в стаята на началника на затвора и онлайн от около година в ГДИН в София, като записите се съхраняват на хард-диск. 12-та камера е в поста и следи постовия в поста.

В клетките и въобще в Пост 15 няма отдушници на тоалетните, нито монтирана вентилация, клетките нямат прозорци, а лишените от свобода нямат достъп до прозорците, които отстоят на 1,5 м. от клетките!

Всяка клетка има сифон на пода между мивката и тоалетната, като сифоните нямат водна тапа –

есове, от което дони на канал в цялото помещение. Вместо стандартната твърда връзка на мивките с мръсния канал, са монтирани меки връзки, при които не е оформена водна тапа – ес и от мивките също вони на канал.

Ел.- и ВИК-системите са изпълнени също окомerno без проекти, от което следва, че всичко в тази зона е опасно за здравето и живота на лишените от свобода, а таванът все още не е паднал.

Изкуствената светлина в клетките е много слаба и недостатъчна за четене и е вредна за зрението. Когато навън е облачно, в клетките е много тъмно, но съгласно графика не могат да пускат лампите през деня.

Въпросът с къпането на лишените от свобода е решен с две бани в дъното на всяка килия – в 307-ма открита, а в 309-та с врата – единствената плътна в зоната, освен двете стари тежки входни врати – служебна и за лишените от свобода.

До м. август 2019 г., в клетка 309 беше карцера на затвора, състоящ се от 6 наказателни килии-клетки с номера от 1 до 6, а в килия 307 клетките са с номера от 7 до 17.

От август 2019 г., аз съм в клетка № 6 в килия № 309, т.е. в бившия карцер, в съседство с постовия, като от него ме дели само една решетка. А преди това бях от другата му страна – в клетка № 7 в килия № 307.

По привидно неутрален критерий, пушачи и непушачи в V гр. сме разделени на 2 подгрупи, без заповед, вкл. И по време на престой на открито, без никакъв достъп едни до други, като пушачите са в килия № 307, а непушачите – останалите 4-има – сме в килия № 309, но реалната причина и цел е максимална изолация, тормоз и репресия, като аз съм най-изолиран от всички, дори и от лишените от свобода в моята подгрупа, като за тази цел, винаги между моята клетка и тези на другите лишени от свобода има една празна – за да нямаме възможност нещо да си подадем, например храна, хляб, сол, кафе, което е абсолютно забранено. За едно парче хляб, например, наказват дисциплинарно и двамата – този, който го е дал и този, който го е взел.

Концлагер „Белене“ е още жив и се намира в парк „Кайлъка“ – Плевен.

И тъй като началникът на затвора Стефан Стефанов, както подчинените му галено наричат с уважителното Бай Ганьо, съгласно външност и душевност, нрав, е изначало с прояви на явни садистични наклонности, режимът на клетниците в тази зона му се е сторил недостатъчно тежък, колкото на него му се иска (а до моето въдворяване, режимът не е бил чак толкова тежък, от което следва, че всички мерки са за мен най-вече), като на 08.03.2021 г. реши да започне да ни буди нощем на всеки половин час и на 12.03.2021 г. издаде писмена заповед след вечерна проверка (20:30 ч.) на всеки половин час, дежурният постави на етаж – III ет., който държи ключовете, да отключва 307-ма и 309-та килии и дежурният постови на Пост 15 да нахлува вътре и да маширува от край до край, до дъното на килиите и обратно, след което заключва отново шумно килиите и така цяла нощ до сутринта, което продължава от тогава, до сега и към настоящия момент.

А до тогава през нощта ни будеха само по веднъж с нахлуване в килиите всяка нощ по някое време през нощта на ДГН или на дежурния командир с още някой служител със съответното неизменно щракане на ключалките и тропане на кубинките, **абсолютно забранено от закона** – чл. 84, ал. 2, т. 2 от ЗИНЗС, което също продължава и към настоящия момент, независимо от половинчасовото нахлуване и постоянен стрес, от което за 1 година му побеляха косите от стрес от това беззаконие и пълен произвол, но този затвор е превзет затвор и е частен затвор и за него не важат законите в страната, а съдилищата в този град Плевен са нещо, което подразделения на

ГДИН и на затвора – изпълняват безусловно всякакви техни желания – нещо като частни съдилища към частния затвор. ГДИН подкрепя изцяло затвора, а МП само мълчи и бездейства.

Нещо повече, началникът е сложил датчици на вратите, които отчитат кога се отварят и затварят, включително и по видеокамерите следи стриктно дали се изпълнява заповедта му и, който пропусне, бива строго наказван от Бай Ганьо, от което всички служители на НОС работят под пълен страх, включително „стари кучета“ да не бъдат наказани и постоянно мърморят недоволно и негодуват по негов адрес, че ги кара да вършат абсолютни закононарушения, но изпълняват, иначе *на борсата!* Понеже живея с постовите, дълго време се чудех какво толкова тайно за Алековия герой Бай Ганьо си шушукат и други книги тези служители не четат ли?!?

Прави впечатление, че единствено в този затвор, началниците разполагат с тази привилегия да се перчат с прозвища, с което съм по-напред от колегите си в страната. Предишния Иван Истината дори понякога го бъркат с Иван Лъжата.

И след като на 15.03.2021 г. се оплаках на отрядния, че от това безумие не можем да спим, след 2 часа ми се изсипаха пред решетката в килията самият началник със заместник-началника по режимната дейност, Николай Козов, да ми държи сметка какви претенции аз пак съм бил имал, като му отговорих, че на половин час на метър от главата ми щракат ключалките, като отключват и заключват на всеки половин час цяла нощ и ми тропат на главата, от което не мога да спя, на което той ми отговори цинично и заплашително на висок глас пред всички, цитирам:

„А, беее, Георгиии, тук е затвор, ключалките щракат, ти какво искаш да щрака, нали знаеш, като не щракат ключалки, ще щракат зъби. Аз лично съм разпоредил това и така ще бъде, на който не му харесва, да си подаде молбата за преместване“, при положение, че съм подавал десетки такива молби без резултат. И, за да не ми щракат зъбите, си трая и до ден днешен, а имам ли избор?!?

А Козов – режимният – в същия момент публично и остроумно ми обеща да сложи гумички на ключалките, но до настоящия момент нищо не е сложил. След това на няколко пъти питах за тези гумички дежурния към онзи момент.

Нещо повече: не само, че не поставиха гумички на ключалките, а и не ми допуснаха на свиждане и тапи за уши, защото ги нямало в списъка с разрешени вещи, нито изпратени по пощата такива, нито големи слушалки, които покриват целите уши, за да мога да спя, от което следва

извода, че е единствено и само с цел тормоз, репресия, мъчение и изтезание чрез лишаване от сън – стар изпитан метод на професионалните любители на садистични опити върху хора за принуди и превъзпитание.

Когато арестанти са ми разказвали, че в полицията ги вкарвали в гола стая без легла и нощем хвърляли на пода кофе с вода, за да не могат да спят и да си признаят, не ми се вярваше да е истина в нашето съвремие, докато лично не го изпитах на собствен гръб и продължавам да го изпитвам.

В следствие на това установих едно научно откритие, че **човешките граници на търпимост са безгранични, както човешките възможности.**

Гореизложеното не е гологласно твърдение – има налични писмени доказателства в подкрепа, както и свидетели за всичко, като заставам с името си, честта и достойнството си зад всяка своя дума, като при проявен интерес от компетентни органи ще окажа пълно съдействие, като ще посоча и допълнителни факти и обстоятелства в тази връзка, както и подробности по гореизнесеното, като държа всичко да получи гласност и публичност, включително в Интернет.

Когато несправедливостта е закон,
съпротивата е дълг.

Заместник-председател на
Българско Затворническо Сдружение
за Рехабилитация - Светломир Нешков

Няма как да станем това, което искаме, ако не престанем да бъдем това, което сме. Ако се залавяш за нещо, прави го, както трябва.

Автор в този брой – Георги Вълев
Главен редактор – Александър Хурмузов
Помощник-издатели – Хоуп Дюфо-Хънтър,
Тайко ван Сандвайк и Лукас Фагре

